

Elina Pekkarinen
Lapsiasiavaltuutettu

Lakivaliokunta to 17.2.2022 klo 9.30 / KAA 5/2021 (kouluväkivalta) ja LA 12/2019 vp

Kaikki kiusaaminen on väkivaltaa, mutta kaikki väkivalta ei ole kiusaamista.

Prof. Christina Salmivalli

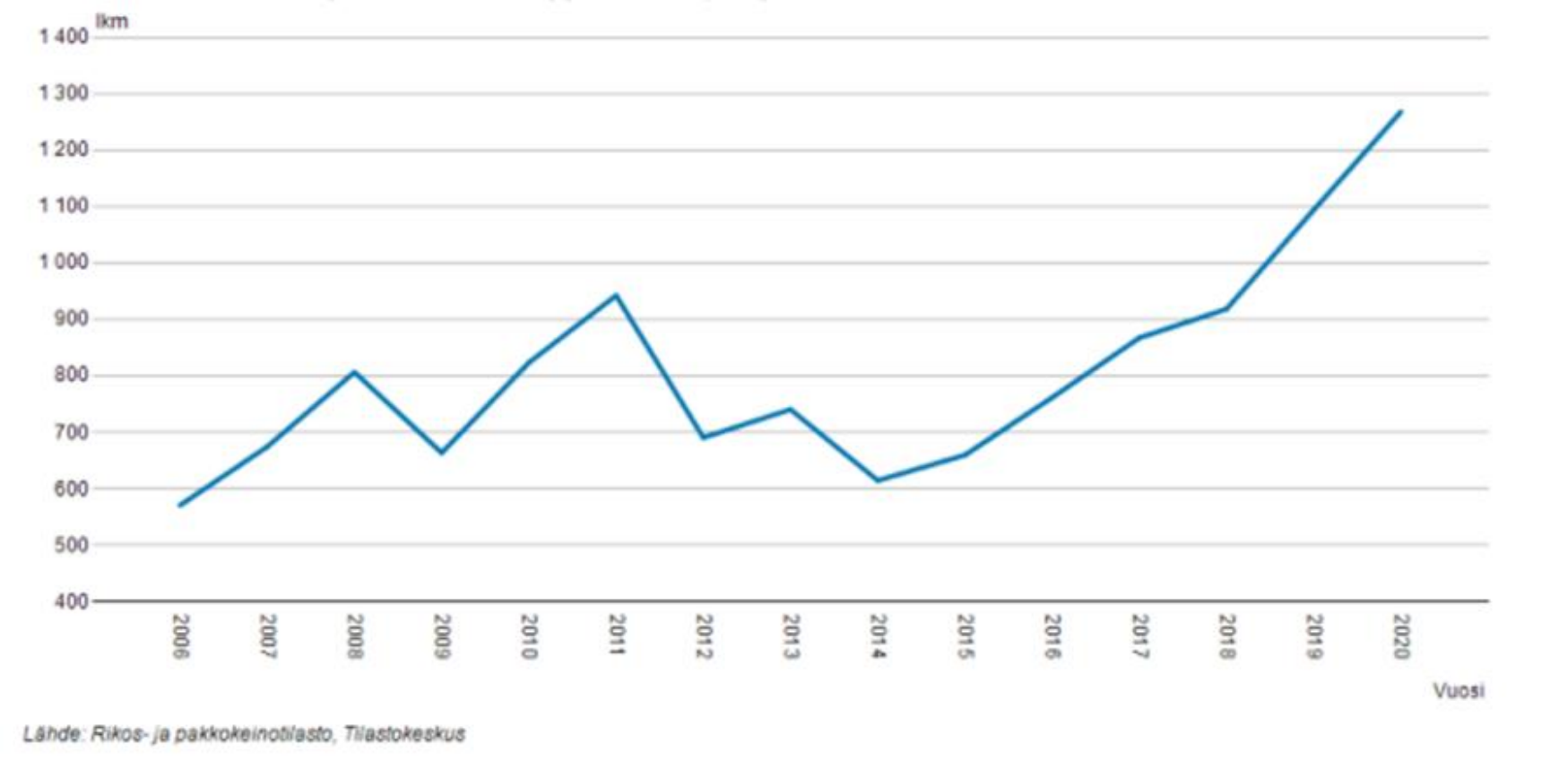
YK:n lapsen oikeuksien sopimus

- 19 art. → lapsen suojelu kaikenlaiselta ruumiilliselta ja henkiseltä väkivallalta, myös henkiseltä ja tahattomalta
- 40 art. → lakia rikkoneiden lasten kohdalla tavoitteena ryhtyä muihin, kuin oikeudellisiin toimenpiteisiin
- Lisäksi huomioitava lapsen edun ensisijaisuus (3 art.).

Kriminalisointi ei ole kannatettavaa

- Rikosvastuuikä alkaa perustellusti vasta 15-vuotiaana
- Rikoslain soveltamisen piirissä tai ei – lapsilla vastuu teoistaan
  - Kriminalisointi ei ole tarkoituksenmukaista
- Lapsiin kohdistuvien kriminalisointien haitallisuus
  - Onko kriminalisointi kenenkään edun mukaista?
- Lasten kokema väkivalta ja kiusaaminen ei rajoitu kouluun
- Lapsen kohtaamasta väkivallasta tulee ilmoittaa poliisille salassapitosäännösten estämättä
  - Lastensuojelulain muutos 2014.

Pahoinpitelyt: Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt 0-14-vuotiaat koko maassa ajalla 2006–2020 (lkm).

Lähde: Rikos- ja pakkokeinotilasto, Tilastokeskus

Kiusaamisen vastaisessa työssä huomioitavaa

- Haasteena yhtenäisten toimintatapojen puute, passiivisuus sekä se, ettei kiusaamista tunnisteta
- Vähemmistöön kuuluminen altistaa kiusaamiselle
- Myönteiset tavoitteet ja toimintatavat
  - Lapset alleviivanneet kunnioittavan ilmapiirin merkitystä
- Aikuisten vastuu
  - Lasten kokema kiusaaminen ja väkivalta aikuisten taholta valitettavan yleistä
  - Aito kunnioitus ja kiinnostus toisten ihmisarvoa kohtaan.

Lopuksi

Väkivallan ja kiusaamisen vastainen työ vaatii ponnisteluja koko yhteiskunnan tasolla. Lapsiin kohdistuva kriminalisointi ja siitä aiheutuva stigma eivät edistä kenenkään etua.

Kiitos!

LAPSIASIAVALTUUTETTU
BARNOMBUDSMANNEN